

Донецький обласний інститут післядипломної педагогічної освіти

Відділ природничих дисциплін

Завдання з економіки II етапу

Всеукраїнської учнівської олімпіади

2018 – 2019 навчальний рік

9 клас

Завдання №1

ТЕСТИ

Рівень 1. Правильна відповідь оцінюється в 1 бал.

1. Вигідніше випускати продукцію, альтернативні витрати якої:

А постійні;

Б мінімальні;

В максимальні;

Г не можна дати точну відповідь, оскільки альтернативні витрати не завжди є показником, на який слід орієнтуватися при випуску продукції.

2. Підвищення продуктивності праці може не супроводжуватися зсувом кривої виробничих можливостей, якщо:

А зросте кількість використовуваного капіталу;

Б зменшується кількість працівників;

В зросте чисельність населення;

Г скорочується заробітна плата;

3. Зазначте, яка ціна встановлюється на ринку капіталів:

А зарплата ;

Б ставка процента;

В рента;

Г гонорар.

4. Коли ціна товару зростає:

А попит на нього, як правило, зменшується;

Б крива попиту на товари-замінники зміщується ліворуч;

В крива попиту на товари-комплемента зміщується ліворуч;

Г обсяг попиту, як правило, збільшується.

5. В якому з тверджень йде мова про зміну величини попиту?

А доходи населення зростають, внаслідок чого збільшується обсяг продажу ювелірних виробів;

Б ціна автомобіля «Toyota» підвищується, тому збільшується обсяг продажу моделі «Chevrolet»;

В метеорологи прогнозують холодну зиму, внаслідок чого збільшується обсяг продажу теплої одягу;

Г підвищуються ціни на перукарські послуги, тому кількість клієнтів перукарень зменшується.

6. Зазначте, як змінюється загальна корисність яблук зі збільшенням обсягу їхнього споживання:

А збільшується з кожним з'їденим яблуком до певної межі;

Б зменшується з кожним з'їденим яблуком до певної межі;

В не змінюється при будь-якому обсязі споживання;

Г спочатку зменшується, а потім зростає.

7. Який з наведених нижче переліків значень загальної корисності ілюструє закон спадної граничної корисності:

А 20, 30, 40, 50; Б 10, 15, 25, 35; В 10, 15, 17, 18; Г 20, 18, 16, 15.

8. Основними перевагами ринкової економіки є:

А забезпечення ефективного розміщення ресурсів та економічної свободи;
Б рівномірний розподіл особистих доходів і забезпечення повної зайнятості;
В забезпечення стабільності цін і справедливого розподілу особистих доходів;
Г ліквідація дискримінації і зведення до мінімуму забруднення навколишнього середовища.

9. Головні проблеми економіки Що? Як? І для кого виробляти?:

А не існують у країнах з ринковою економікою;
Б не вирішуються у країнах з командною економікою;
В цілком вирішені урядом України;
Г існують у всіх країнах і будуть існувати доти, поки існує обмеженість ресурсів.

10. Яка з позитивних рис характерна для ринкової економіки:

А стабільні ціни й повна зайнятість;
Б високий соціальний захист населення;
В зростання асортименту і якості продукції;
Г можливість швидкого нагромадження виробничих ресурсів і перерозподілу їх у пріоритетні галузі.

II рівень. Правильна відповідь оцінюється в 2 бали, (1 бал учасник отримує у разі надання правильної відповіді або 2 бали (максимальна кількість) - за умови наведення розв'язання мікрозадачі чи пояснення). (20 балів)

11. Пропозиція консервованого зеленого горошку визначається рівнянням: $Q_s = 1000 + 100P$, а попит - $Q_d = 2500 - 200P$. Якщо держава встановить ціну на зелений горошок у 3 грн, тоді на ринку виникне:

А дефіцит у 200 од.;
Б надлишок у 600 од.;
В надлишок у 200 од.;
Г дефіцит у 600 од.

12. За рік вартість виробленої продукції на бісквітній фабриці зросла у три рази, а інфляція в країні склала 50%. Отже, за цей період на фабриці продуктивність праці:

А Збільшилася в 2,5 рази;
Б Збільшилася на 100%;
В Знизилася в 2 рази;
Г Збільшилася в 3 рази.

13. Збільшення доходу споживача відображається:

А зміною нахилу бюджетної лінії;
Б паралельним зсувом бюджетної лінії праворуч;
В паралельним зсувом бюджетної лінії ліворуч;
Г зростанням нахилу бюджетної лінії.

14. Після закінчення школи перед учнем стояв вибір: піти працювати столяром із заробітною платою 12 тис. грн. у рік; піти працювати водієм із заробітною платою 13 тис. грн. у рік. Проте він вступив до університету. Якою є альтернативна вартість його рішення за перший рік навчання?

А 25 тис. грн.; Б 13 тис. грн.; В 12 тис. грн.; Г 0 грн.

15. **Гранична корисність товару X дорівнює 20, а його ціна - 10. Ціна товару Y дорівнює 5. Якщо споживач хоче досягти максимуму від споживання цих двох товарів, то чому повинна дорівнювати гранична корисність товару Y:**

А 2; Б 5; В 10; Г 20.

16. **Крива попиту переміститься ліворуч, якщо:**

- А доходи споживача збільшилися;**
- Б товар увійшов у моду;**
- В ціна на товар-комплімент зменшилася;**
- Г ціна на товар-субститут зменшилася.**

17. **Цех м'якої іграшки збільшив обсяг виробництва в день із 100 до 117 виробів. Кількість зайнятих робітників збільшилася на 17 %, а ціни зросли на 20 %. Річна продуктивність цеху:**

- А не змінилася;**
- Б зменшилася на 20 %;**
- В збільшилася на 17 %;**
- Г скоротилась на 17 %.**

18. **На одній ділянці можна вирощувати або полуниці, або помідори. При однакових витратах за сезон можна зібрати 50 кг полуниць або 250 кг помідорів. Середня ціна помідорів 2 грн. за 1 кг, а полуниць - 6 грн. Альтернативна вартість 1 кг полуниць становить:**

- А у три рази більше, ніж 1 кг помідорів;**
- Б 5 кг помідорів;**
- В 3 кг помідорів;**
- Г 3 грн.**

19. **Припустимо, що дохід споживача складає 8 грн. Ціна товару А дорівнює 1 грн., а ціна товару В – 0,5 грн. Яка з наступних комбінацій товарів знаходиться на бюджетній лінії:**

А 8А і 1В; Б 4А і 4В; В 6А і 6В; Г 5А і 6В.

20. **Якщо попит і пропозиція товару А записані такими функціями: $Q_D = 8 - 2P$; $Q_S = 3P - 7$, то на ринку ціна на товар А буде така:**

А 2 грн.; Б 5 грн.; В 9 грн.; Г 3 грн.

Донецький обласний інститут післядипломної педагогічної освіти
Відділ природничих дисциплін
Завдання з економіки II етапу
Всеукраїнської учнівської олімпіади
2018 – 2019 навчальний рік
9 клас
Завдання №2.

Творче завдання (20 балів)

Проаналізуйте нижченаведені ситуації і поясніть проявом дії яких ефектів є зазначена поведінка споживачів:

А) Нік проживав в Ірландії наприкінці XIX ст. в період голоду. Стрімке зростання цін на картоплю супроводжувалося стрімким зростанням попиту на неї.

Б) Галина розповіла Ніні, що нещодавно придбала модну сучасну сукню, які одягають відомі артистки. Згодом Ніна теж придбала таку сукню.

В) Галина розповіла Світлані, що нещодавно придбала модну сучасну сукню, які одягають відомі артистки. Але Світлана не хоче купувати таку сукню, яку вже придбали багато споживачів. Світлана придбала собі особливу сукню за індивідуальним пошивом і дизайном.

Г) Максим придбав новий престижний смартфон iPhone X за 37 000 грн. незважаючи на те, що за технічними характеристиками він не поступається смартфону iPhone 8 за 25 000 грн. Тепер Максим хизується перед своїми одногрупниками в університеті цим новеньким і дорогим смартфоном.

Критерії оцінювання: повна відповідь на кожну ситуацію – **5 балів (максимально 20 балів)**.

Завдання № 3

Задача № 1 (10 балів)

Визначте, як повинна змінитися грошова маса в обігу, якщо сумарна вартість вироблених в країні товарів і послуг зросла на 8%, а швидкість грошового обігу зменшилась на 4%?

Критерії оцінювання: перетворення формули – **3 бали**, перетворення показників – **3 бали**, розрахунок – **3 бали**, висновок – **1 бал**.

Задача № 2 (15 балів)

Функція пропозиції задана рівнянням $Q_s = 3P - 50$

Запишіть нові рівняння пропозиції, якщо:

- 1) урядом уведені дотації у розмірі 5 грн. на одиницю товару;
- 2) урядом уведені дотації у розмірі 15% от ціни товару;
- 3) уряд збільшує податок на 2 грн. з одиниці товару;
- 4) урядом уведений податок у розмірі 20% от ціни товару.

Покажіть ситуації графічно.

Критерії оцінювання: розрахунки рівноважних показників – **4 бали**, розрахунки нових рівноважних показників – **4 бали**, визначення змін – **3 бали**, графічне зображення – **4 бали**.

Задача № 3 (25 балів)

Споживач робить вибір між двома товарами X та Y . Загальну корисність кожного з них для споживача наведено в таблиці:

Яку кількість кожного з товарів купить раціональний споживач, якщо його денний бюджет становить 100 грош. од., а ціни товарів X та Y відповідно 10 грош. од. і 20 грош. од.?

Одиниця товару	TU_X	TU_Y
1	10	24
2	18	44
3	25	62
4	31	78
5	36	90

Критерії оцінювання: розрахунки граничної корисності – **6 балів**, розрахунки максимізації корисності – **8 балів**, визначення кількості придбаних товарів – **5 балів**, розрахунки загальної корисності – **4 бали**, висновки - **2 бали**.